

Lietuvos Respublikos Seimui

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

VALSTYBINIO AUDITO IŠVADA

DĖL 2023 M. NACIONALINIO ATASKAITŲ RINKINIO

2024 m. spalio 10 d. Nr. FAE-7

Vilnius

SĄLYGINĖ NUOMONĖ DĖL NACIONALINIO METINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO

Mes atlikome 2023 metų nacionalinio ataskaitų rinkinio, kurį sudaro finansinės būklės, veiklos rezultatų, pinigų srautų, grynojo turto pokyčių ataskaitos ir finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, auditą.

Mūsų nuomone, išskyrus mūsų išvados skyriuje „Pagrindas pareikšti sąlyginę nuomonę dėl nacionalinio metinių ataskaitų rinkinio“ apibūdintų dalykų poveikį, 2023 metų nacionalinis ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą visų viešojo sektoriaus subjektų, kurių finansinės ataskaitos konsoliduotos į vieną ataskaitų rinkinį, 2023 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2023 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

PAGRINDAS PAREIKŠTI SĄLYGINĘ NUOMONĘ DĖL NACIONALINIO METINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO

Nustatėme finansinės būklės, veiklos rezultatų, grynojo turto pokyčių ir pinigų srautų ataskaitų duomenų reikšmingų iškraipymų (detali informacija ataskaitos 1 skyriuje), kuriuos lėmė iškraipymai žemesniojo konsolidavimo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkiniuose:

- 1) 15 635,08 mln. Eur mokesčių pajamų ir su jomis susijusių gautinų ir mokėtinų sumų teisingumo negalėjome patvirtinti dėl audituojamu laikotarpiu išlikusių aplinkybių, susijusių su apskaitai tvarkyti naudojamų informacinių sistemų trūkumais (neįgyvendinta 2020 m. teikta rekomendacija) ir dėl sumų „dubliavimo“, t. y. atvaizdavimo tiek gautiniuose, tiek grąžintiniuose mokesčiuose;
- 2) 2 039,85 mln. Eur rezervų teisingumo negalėjome patvirtinti dėl Aplinkos ministerijos apskaitos informacijos trūkumų apskaitant miško žemės ir medynų vertės pokytį;
- 3) 1 140,05 mln. Eur infrastruktūros ir kitų statinių duomenų teisingumo dėl klaidų apskaitant savivaldybių kelius ir gatves;

- 4) 660,50 mln. Eur mineralinių išteklių vertės teisingumo negalėjome patvirtinti dėl Lietuvos geologijos tarnybos neteisingai apskaičiuotos požeminio vandens vertės;
- 5) 314,94 mln. Eur muziejinių vertybių duomenų teisingumo patvirtinti negalėjome, nes muziejai nepatikslino jų tikrosios vertės, neturėjo visų turimų vertybių analitinio apskaitos registro, muziejinės vertybės netinkamai inventorizuotos;
- 6) į nacionalinį ataskaitų rinkinį nekonsoliduoti dviejų viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų duomenys.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami sąlyginei nuomonei dėl nacionalinio metinių ataskaitų rinkinio pagrįsti.

KITI DALYKAI DĖL KARTU SU NACIONALINIŲ METINIŲ ATASKAITŲ RINKINIŲ TEIKIAMOS INFORMACIJOS

Mūsų nuomonė dėl nacionalinio metinių ataskaitų rinkinio neapima savivaldybių biudžetų vykdymo duomenų ir informacijos apie valstybės skolą.

1. Savivaldybių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių auditus atlieka savivaldybių audito ir kontrolės tarnybos. Mes patikrinome, ar savivaldybių biudžetų vykdymo duomenys parengti laikantis Valstybės biudžeto ir suvestinio savivaldybių biudžetų vykdymo ataskaitų rinkinių sudarymo taisyklių, patvirtintų finansų ministro 2010-01-29 įsakymu Nr. 1K-022. Neatitikimų nenustatėme (ataskaitos 2 skyrius).

2. Mes patikrinome, ar informacija apie valstybės skolą parengta laikantis Informacijos apie valstybės skolą parengimo tvarkos aprašo, patvirtinto finansų ministro 2010-01-29 įsakymu Nr. 1K-022, ar Vyriausybė laikėsi 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų grynojo skolinių įsipareigojimų pokyčio ir valstybės garantijų limitų, o savivaldybės – skolos, skolinimosi, garantijų limitų ir įsiskolinimų padengimo reikalavimų.

Nustatėme, kad 11 savivaldybių (Akmenės r., Birštono, Klaipėdos r., Mažeikių r., Neringos, Pakruojo r., Palangos m., Šiaulių r., Švenčionių r., Ukmergės r., Visagino) nesilaikė reikalavimo dėl įsiskolinimo sumos – šių savivaldybių 2024-01-01 esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) buvo didesnis už 2023-01-01 buvusį įsiskolinimą. Kitų neatitikimų nenustatėme (ataskaitos 3 skyrius).

VADOVYBĖS ATSAKOMYBĖ UŽ NACIONALINIŲ METINIŲ ATASKAITŲ RINKINĮ

Lietuvos Respublikos finansų ministras yra atsakingas už nacionalinio metinių ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą ir Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

Už nacionalinį metinių ataskaitų rinkinį sudarančių valstybės viešojo sektoriaus subjektų, visų savivaldybių viešojo sektoriaus subjektų, valstybės socialinių fondų, Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių finansinių ataskaitų rinkinių ir Pensijų anuitetų fondo metinių ataskaitų rinkinio sudarymą yra atsakingi šių viešojo sektoriaus subjektų vadovai arba jų įgalioti administracijos vadovai teisės aktų nustatyta tvarka.

AUDITORIAUS ATSAKOMYBĖ UŽ AUDITĄ

Auditą atlikome pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, kurie apima tarptautinius audito standartus. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Valstybės kontrolės įstatymo, Valstybės kontrolės darbuotojų etikos kodeksą ir laikėmės kitų šiame kodekse nustatytų etikos reikalavimų.

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar 2023 metų nacionalinis ataskaitų rinkinys kaip visuma nėra reikšmingai iškreiptas dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškreipimą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti auditu, kuris atliekamas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Iškreipimai, kurių gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Išsamesnis auditoriaus atsakomybės apibūdinimas pateiktas Valstybės kontrolės interneto svetainėje (<https://www.valstybeskontrole.lt/LT/Post/17790>). Šis apibūdinimas yra sudedamoji auditoriaus išvados dalis.

Valstybinio audito išvadą teikiame kartu su valstybinio audito ataskaita ir pridedame audituotą nacionalinį metinių ataskaitų rinkinį.

Valstybės kontrolierius

Mindaugas Macijauskas